

THE RISE OF VIETNAM FROM POVERTY TO ECONOMIC MIRACLE IN THE CONTEXT OF ITS ECONOMIC TRANSFORMATION

ASCENSIUNEA VIETNAMULUI DE LA SĂRĂCIE LA MIRACOL ECONOMIC ÎN CONTEXTUL TRANSFORMĂRII SALE ECONOMICE

OPREA Mihaela, studentă, specialitatea: EMREI

Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova,

Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md

e-mail autor: oprea.mihaela.prig@ase.md

Abstract: This article explores Vietnam's remarkable economic rise, examining the stages and main factors that favored the transition from a centralized economy to a free and open one. The paper also highlights the economic and political obstacles that Vietnam faced and the solutions undertaken in the form of reforms with a revealing impact. The state's performance was also analyzed from the point of view of the corresponding macroeconomic indicators, such as GDP, unemployment rate, economic growth and general economic structure, based on which we can estimate the main advances of Vietnam. Moreover, the study includes the assessment of trade and capital flows, emphasizing the overcoming of the trade deficit and the expansion of foreign direct investment. Therefore, towards the end, Vietnam's positions in the international rankings provided by International Economic Organizations and Reports are also included, which reflect certain indications to the state's population, external economies and representatives of the business environment. So, the article provides a comprehensive answer to the causes of the "Vietnamese economic miracle" and how the country managed to overcome the lowest levels of development and become one of the most dynamic economies in Southeast Asia.

Keywords: Vietnam's growth, economic miracle, development, transformation, macroeconomic indicators

JEL CLASSIFICATION: O53, P4

INTRODUCERE

Cu 30 de ani în urmă, Vietnamul era considerată una dintre cele mai sărace țări din lume, pe când astăzi se clasifică printre liderii piețelor emergente, concurând cu China sau alte economii avansate economic. Cum s-a întâmplat acest miracol economic și care au fost etapele evoluției economice a Vietnamului? Economia acestui stat a dat dovadă de-a lungul anilor de o reziliență puternică la șocuri politice și economice, printre care evidențiindu-se: **Războiul din Vietnam (1955-1975)**, în urma căruia bazele ramurilor economice au fost cel mai grav afectate; **Perioada post-război**, care a stagnat economia din cauza lipsei resurselor financiare, a tehnologiilor, deficitul strategiilor economice rigide; **Perioada implementării reformelor economice "Đổi Mới" (Renovarea) (1986-1990)**, care pe lângă faptul că a diversificat piața, a stimulat spre dezvoltare sectorul privat, a inclus măsuri pentru atragerea investițiilor străine directe, a modernizat infrastructura, tranziția a desăvârșit dificultăți în întreținerea rezistenței în fața globalizării economice și adaptării economiilor regionale ; **Criza economică asiatică (1997-1998)**, ce a stârnit scăderea semnificativă a valurilor locale și recesiunea economiilor emergente din Asia de Sud-Est; **Criza economică globală din 2008**, perioadă ce a cauzat scăderea cererii externe și vulnerabilitatea piețelor financiare; **Pandemia COVID-19 (2020-2021)**, aceasta afectând toate ramurile economice a statului, prin blocarea afacerilor, impunerea restricțiilor de liber schimb și circulație. (Munjal, 2024; Gîrleanu, 2019; Stănică, 2024)

În acest context, acest studiu își propune analizarea structurilor economice a Vietnamului și urmărirea realizărilor acestora, precum și căile urmate pentru depășirea șocurilor politice și economice. De asemenea, se vor explora indicatorii macroeconomici esențiali, care vor demonstra progresul înregistrat, decalajul datelor statistice, precum și lecțiile pe care le poate însuși restul lumii din experiența vastă a Vietnamului.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

1. Analiza indicatorilor macroeconomici

Indicatorii macroeconomici sunt pilonii fundamentali în înțelegerea transformărilor, strategiilor cheie și a drumului parcurs de către economia vietnameză. Pentru a observa evoluția economică a acestui stat, indicatorii macroeconomici sunt oglinda ce reflectă modificările.

Tabelul 1. Evoluția indicatorilor macroeconomici ai Vietnamului în 2005-2023

Indicatori macroeconomici	PIB \$(mil. USD)	PIB/c.loc \$	Creștere economică %	Rata Șomajului %	Datoria externă (mlrd.USD)	% industrie în PIB	% agricultură în PIB	% servicii în PIB	Salariul mediu lunar (USD)
2005	57 633	711	7,5	5,3	17,2 (32,5% din PIB)	41,03%	20,89%	38,08%	22,1
2023	425 701	4 242	5	1,6	140 (45% din PIB)	38,02%	11,96%	50,02%	291,82

Sursa: Elaborat de către autor în baza datelor statistice oferite de organizațiile internaționale (UNCTAD, 2024; WorldBank, 2025; UN, 2025; IMD, 2025; WIPO, 2024; etc.)

În urma analizei indicatorilor macroeconomici, se observă mai amplu efectul tranziției economice ai Vietnamului, datorită căreia țara a reușit să învingă sărăcia și totodată să fie considerată drept una dintre cele mai dinamice economii a Asiei de Sud-Est. Așadar, odată cu apariția reformelor economice "Đổi Mới" din anii '80, au fost semnificativ atrase investițiile și a fost încurajată dezvoltarea economiei de piață cu orientare socialistă. (Gîrleanu, 2019; Vanham, 2018). Observăm că PIB-ul statului a estimat o creștere de la 57,6 miliarde USD în 2005, la peste 425 miliarde în anul 2023, determinând ulterior o majorare a PIB-ului pe cap de locuitor, de la 711 USD la 4.242 USD, ceea ce demonstrează îmbunătățirea nivelului de trai al populației, căci la mijlocul anilor 1980, PIB-ul pe cap de locuitor se estima între 200 și 300 USD. (Vanham, 2018). În sectoarele economice, se observă o creștere a ponderii serviciilor cu 11,94%, datorându-se extinderii turismului, comerțului, ramurii financiare și digitalizării economiei vietnameze. De asemenea, merită de menționat scăderea considerabilă a ratei șomajului, de la 5,3% în 2005 la 1,6 % în 2023, datorită ascensiunii sectorului privat, instrument important pentru crearea noilor locuri de muncă și atragerea populației tinere, care estimează o proporție de 70% din numărul total de populație. (OECD, 2022) În același timp, salariul mediu lunar a crescut de peste 13 ori, de la 22 USD în 2005 la 291 USD în 2023, îmbunătățind nivelul și calitatea vieții.

2. Evoluția fluxurilor financiare și a comerțului exterior

Mișcarea vibrantă a fluxurilor financiare și a comerțului exterior justifică procesul relevant de integrare a Vietnamului în economia mondială, care urmează diagnosticat cu precauție, pentru a depista factorii-cheie în procesul de dezvoltare economică.

Tabelul 2. Evoluția comerțului exterior și a fluxurilor financiare ai Vietnamului în perioada 2005-2023

Principalii indicatori	Analiza comerțului exterior					Analiza fluxurilor financiare			
	Import/ Bunuri (mil. \$)	Export/ Bunuri (mil. \$)	Import/ Servicii (mil. \$)	Export/ Servicii (mil. \$)	Valoarea Balanței comerciale (mil.\$)	Intrări ISD (mil. \$)	Ieșiri ISD (mil. \$)	Remitențe personale primite (%)	Soldul balanței de plăți (mil.\$)
2005	36 761	32 442	4 450	4 265	-2 624	1 954,00	65.00	5.5	-560
2023	325 776	352 782	29 059	19 594	34 498	18 500,00	-950,00	3.3	25 090

Sursa: elaborat de către autor în baza datelor statistice oferite de organizațiile internaționale (UNCTAD, 2024; WorldBank, 2025; UN, 2025; IMD, 2025; WIPO, 2024; etc.)

Este important de analizat evoluția economică a acestui stat prin prisma fluxurilor economice. Se observă un aspect favorabil și anume procesul de trecere a Vietnamului de la un deficit comercial

la un excedent. Așadar, în 2005 exporturile de bunuri constituiau 32 mlrd.USD, pe când în 2023 acestea au atins un număr de 352 mlrd.USD, ceea ce într-o mare parte se datorează aderării Vietnamului la OMC în 2007 și stabilirea unor acorduri internaționale, precum Parteneriatul Trans-Pacific din 4 februarie 2016 și Acordul de Liber Schimb cu Uniunea Europeană din 1 august 2020, care au asigurat relații mai puternice cu SUA și UE, în urma eliminării barierelor comerciale și a creării unor reguli comune între țările partenere. (Stănică, 2024; WTO, 2025; Gîrleanu, 2019). Astfel e de menționat faptul că, balanța comercială a Vietnamului a depășit un deficit de -2 624 mil.USD în 2005 la un surplus de peste 34 498 mil.USD în 2023, ceea ce s-a datorat creșterii exporturilor în sectorul textilelor, electronicelor, produselor agricole prelucrate. În consecință, Vietnamul a devenit și cel mai mare exportator din lume de nuci de cocos, nuci caju, produse placate cu metal, lemn pentru combustibil și fire de bumbac. Adicional, Vietnamul a fost denumit cel de-al doilea cel mai mare exportator de orez din lume, după India și al treilea cel mai mare exportator de pește după China și Norvegia. (Stănică, 2024; WTO, 2025; Gîrleanu, 2019)

Din 2001 a intrat în funcție Acordul de omert Bilateral (BTA) între SUA și Vietnam, care a permis includerea drepturilor de proprietate intelectuală, de protejare pentru investiții, de transparență, acțiuni care au favorizat aderarea ulterioară la OMC în 2007. (Stănică, 2024; WTO, 2025; Gîrleanu, 2019). Prin urmare, aceste fapte cu impact internațional au contribuit la creșterea majoră a investițiilor străine directe (ISD) de la 1 954,00 mil.USD în 2005 la 18 500,00 mil.USD în 2023, dând dovadă încrederii sporite a investitorilor către ajustarea unui mediu de afaceri favorabil, grație obținerii unui mediu sociopolitic stabil și accesibilitatea la lanțurile globale de aprovizionare. La acest potențial imens au contribuit și remitențele recepționate de la diaspora vietnameză, care au atins o valoare de 14 000 mil.USD, facilitând consumul intern și diversificarea economiei naționale.

3. Clasificarea Vietnamului în Organizații și Rapoarte Economice Internaționale

Pentru a identifica poziția Vietnamului pe eșicherul global, este esențial să cercetăm poziția sa în rapoartele internaționale.

Tabelul 3. Clasamentul Vietnamului în Organizații și Rapoarte Economice Internaționale în perioada 2013-2023

Clasificarea țării în Organizații și Rapoarte Internaționale	IDU	Banca Mondială	ONU	Raportul dezvoltării umane HDR	Raportul Competitivității Globale	Raportul Inovației Globale	Raportul Doing Business	Indicele libertății economice
2013	0,638 (121/187)	Țară cu venituri medii inferioare(VNB pe cap de loc. aproximativ de 1.730 USD)	...	Dezvoltare umană medie	70/148	76/142	99/179	51,0
2023	0,726 (107/193)	Țară cu venituri medii inferioare(VNB pe cap de loc. de aproximativ 4.010 USD)	Dezvoltare umană medie	Dezvoltare umană ridicată	...	46/132	70 (anul 2020)	61,8

Sursa: Elaborat de către autor în baza datelor statistice oferite de organizațiile internaționale (UNCTAD, 2024; WorldBank, 2025; UN, 2025; IMD, 2025; WIPO, 2024; etc.)

La capitolul dat, putem preciza că în decursul a 10 ani, Vietnamul și-a remediat situația sa în clasamentele economice globale. Din faptul că Indicele Dezvoltării Umane (IDU) a crescut de la 0,638 în 2013 la 0,726 în 2023, relevă un progres evocator în educație, nivel de trai și starea de bine, Vietnamul fiind recunoscut drept o economie emergentă competitivă. De asemenea, un element esențial este aproximarea către depășirea pragului veniturilor medii inferioare, către veniturile medii superioare, statut care poate fi atins cu exactitate în următorii ani. Ratingul libertății economice a Vietnamului s-a majorat cu 10,8 puncte, dând dovadă de scor mai mare decât mediile globale și regionale. Astfel, putem deduce că prin stabilirea privatizării parțiale a întreprinderilor de stat, recunoașterii drepturilor de proprietate private și liberalizarea regimului comercial, costurile de începere a unei afaceri au devenit destul de înalte, piața muncii a rămas rigidă și controlată și stabilitatea monetară relativ bine menținută.

CONCLUZIE

În concluzie, Vietnamul servește drept exemplu pentru economiile în curs de dezvoltare, dând dovadă de adaptabilitate, reforme economice întregi și integrare strategică în economia mondială. De la o țară aflată la limita sărăciei, afectată de război și lipsită de resurse, Vietnamul a devenit lider în exporturi, partener cu marile economii ale lumii, precum SUA, China, UE, în cadrul comerțului exterior și fluxurile financiare și rival al marilor puteri asiatice. Prin urmare, Vietnamul nu doar că a reușit să depășească trecutul suplinat de dificultăți economice și politice, ci a devenit un model de creștere economică echilibrată, flexibilă și inteligentă.

REFERINȚE:

1. Elnagar, R. (2024). *IMF Executive Board Concludes 2024 Article IV Consultation with Vietnam*. <https://www.imf.org/en/News/Articles/2024/09/27/pr24347-vietnam-imf-exec-board-concludes-2024-article-iv-consult>
2. Gîrleanu, L. (2019). *Vietnam. Îndrumar de afaceri*. https://www.imm.gov.ro/adaugare_fisiere_imm/2018/11/Indrumar-de-afaceri-Vietnam-2019.pdf
3. Index of Economic Freedom. (2025). *Vietnam Economic Freedom Country Profile*. <https://www.heritage.org/index/pages/country-pages/vietnam>
4. International Institute for Management Development. (2025). *World Competitiveness Ranking*. <https://www.imd.org/centers/wcc/world-competitiveness-center/rankings/world-competitiveness-ranking/?ref=nav%20>
5. International Monetary Fund. (2024). *Vietnam: 2024 Article IV Consultation-Press Release; Staff Report; and Statement by the Executive Director for Vietnam*.
6. Munjal, A. (2024). *Why Is Vietnam's Economy Growing So Fast?* <https://www.vietnam-briefing.com/news/why-is-vietnams-economy-growing-so-fast.html/>
7. Stănică, C.A. (2024). *Îndrumar de Afaceri. R.S. Vietnam*. <https://arice.gov.ro/1/wp-content/uploads/2024/12/Indrumar-de-afaceri-R.S.-Vietnam-2024.pdf>
8. The Organisation for Economic Co-operation and Development. (2022). *Better Life Index*. <https://www.oecdbetter-lifeindex.org/>
9. The World Intellectual Property Organization. (2024). *Global Innovation Index*. <https://www.wipo.int/en/web/global-innovation-index>
10. UN Trade and Development. (2024). *Data Hub*. <https://unctadstat.unctad.org/EN/Index.html>
11. UN Trade and Development. (2024). *Human Development Report 2023-24*. <https://hdr.undp.org/content/human-development-report-2023-24>
12. United Nation. (2025). *United Nation in Viet Nam*. <https://vietnam.un.org/en/about/about-the-un>
13. Vanham, P. (2018). *Povestea miracolului economic al Vietnamului*. <https://www.weforum.org/stories/2018/09/how-vietnam-became-an-economic-miracle/>
14. World Bank Group. (2025). *Data*. <https://data.worldbank.org/country/viet-nam>

Coordonator științific: POPA Marina, dr., conf.univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu – Bodoni 61
e-mail: : popa.marina@ase.md